

Poročilo o sprejetih zadevah na sejah senata komisije za mesec julij 2019

I. V mesecu juliju 2019 je Senat Komisije za preprečevanje korupcije (senat komisije) v sestavi Boris Štefanec (predsednik) in mag. Uroš Novak (namestnik predsednika), na treh rednih sejah in eni korespondenčni seji obravnaval 18 zadev ter opravil en razgovor z vabljeno osebo, v okviru katerih komisija v nadaljevanju posebej izpostavlja naslednje obravnavane zadeve s področja izvajanja določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

1. Sum nezakonitega lobiranja

Komisija je postopek o sumu kršitve določb ZIntPK o lobiranju pričela na lastno pobudo ter v predmetni zadevi sprejela sklep, da se uvede preiskava suma kršitev predpisov o lobiranju. Obravnavana oseba je bila o uvedbi preiskave obveščena v maju 2019 in se v skladu s prvim odstavkom 72. člena ZIntPK v roku 15 dni od prejema obvestila pisno izjavila o očitkih.

Komisija v času uvedbe preiskave suma kršitev predpisov o lobiranju ni razpolagala s podatkom o daljši odsotnosti enega izmed podpredsednikov predsedstva sindikata (torej najvišjega stalnega organa sindikata med dvema konferencama sindikata), ki lahko glede na določbe statuta predstavlja in zastopa sindikat – torej tudi zakonito lobira. Komisija je tako sprejela pojasnilo obravnavane osebe in obrazložitev njene prisotnosti pri obeh omenjenih lobističnih stikih, zato posledično ni bilo več podlage oziroma potrebe po nadaljevanju tega postopka.

Senat komisije je na 28. seji, dne 8. 7. 2019, sprejel naslednja sklepa:

- postopek se s sklepom ustavi,
- obravnavano osebo se obvesti o zaključku preiskave.

2. Sum nezakonitega lobiranja

Komisija je pričela s postopkom na lastno pobudo, na podlagi prejema zapisa o lobističnem stiku, v katerem je navedeno, da so se z uslužbenci Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: ministrstvo) osebno sestali predstavniki Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij (v nadaljevanju: obravnavane osebe), ki deluje v okviru Združenja za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije (v nadaljevanju: združenje ZIT). Namen sestanka je bila predstavitev pogleda na sprejetje razvojne strategije na področju digitalne družbe.

Komisija je ugotovila, da je v obravnavanem primeru vplivanje s strani obravnavanih oseb mogoče razumeti kot nejavno vplivanje na odločanje državnega organa kljub temu, da je bilo nosilec predpisa drugo ministrstvo. Obravnavane osebe so tekom sestanka uradnim osebam ministrstva podale konkretne predloge glede Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 (t. i. NGN 2020). Tako ravnanje obravnavanih oseb je s stališča komisije sporno, vendar komisija zoper obravnavane osebe ne beleži nobenih drugih prijav, ki bi se nanašale na nezakonito lobiranje ali prepovedana ravnanja lobistov, poleg tega zoper obravnavane osebe postopek o prekršku (ob dokazanem nezakonitem lobiranju), zaradi poteka dveletnega zastaralnega roka, ni več mogoč.

Glede na navedeno je komisija presodila, da bo seznanitev Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij z določbami ZIntPK, ki se nanašajo na lobiranje ter opozorilo glede njihovega spornega ravnanje v konkretnem primeru zadosten ukrep, ki bo pomembno prispeval h krepitvi transparentnosti in preprečevanju nezaželenih vzorcev obnašanja lobistov in lobirancev v prihodnje. Ker pa komisija pri nadzoru nad lobiranjem še vedno ugotavlja, da pogosto lobirajo posamezniki kot predstavniki raznih sekcij in združenj (na primer znotraj Gospodarske zbornice Slovenije), bo z določbami ZIntPK o lobiranju ter tolmačenjem področnih določb glede lobiranja članov sekcij posebej seznanila tudi združenje ZIT kot matično organizacijo.

Z vidika sumov kršitve nasprotja interesov je bilo ugotovljeno, da vsi lobiranci sicer predstavljajo uradne osebe v skladu z določbami ZIntPK, vendar pa v obravnavanem primeru na podlagi vsebine iz zapisa lobirancev o stiku z lobistom ter vpogledov v javne evidence in druge javno dostopne podatke, komisija ni mogla ugotoviti kakršnegakoli uresničevanja ali zasledovanja zasebnega interesa uradnih oseb oziroma drugih aktivnosti, ki bi nakazovali na konkretne okoliščine nasprotja interesov v obravnavanem primeru.

Senat komisije je na 28. seji, dne 8. 7. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- postopek se ustavi,
- določeno interesno organizacijo se pisno opozori na njeno ravnanje v konkretnem primeru ter se jo pozove, naj z določbami ZIntPK o lobiranju seznanijo vse svoje člane,
- z določbami ZIntPK o lobiranju se seznanijo določeno združenje ter se ga pozove, da določbe in stališče komisije posreduje vsem sekcijam, ki delujejo v njegovem okviru.

3. Kršitev določil ZIntPK glede dolžnega izogibanja nasprotju interesov

Komisija je prejela dopis oziroma vprašanje Občine Dobropolje, ki mu je bila priložena kopija zapisnika 4. redne seje Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občine Dobropolje (dalje KMVVI). Po pregledu zapisnika je bilo ugotovljeno, da je KMVVI pod 2. točko dnevnega reda obravnaval Predlog Sklepa o ustanovitvi Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Dobropolje. Kot izhaja iz zapisnika je predsednik KMVVI poslal poziv organizacijam, katerih predstavniki lahko po zakonu (ZVoz-1, Uradni list RS, št. 85/16, 67/17, 21/18-ZNOrg) sodelujejo v SPVCP, naj predlagajo kandidate za člane SPVCP. Med vsemi predlaganimi kandidati je bil tudi član občinskega sveta in predsednik KMVVI. Kot dalje izhaja iz zapisnika seje, so vsi člani KMVVI soglasno potrdili sledeč sklep: »Sklep 2/4R/2019: KMVI podpira predlog Sklepa o ustanovitvi SPVCP ter imenovanju njegovih članov, pri čemer naj se v 3. členu sklepa število članov poveča s 7 na 9, sestava sveta pa dopolni s članoma: (i) M. M. (predstavnica vrtca v okviru JVIZ OŠ Dobropolje) ter (ii) J. S. (predstavnik zainteresirane javnosti).«.

V konkretnem primeru je na podlagi zbrane dokumentacije, pojasnil obravnavane osebe in vsega navedenega komisija ugotovila, da je član Občinskega sveta Občine Dobropolje v funkciji člana KMVVI Občine Dobropolje, torej kot uradna oseba po 10. točki 4. člena ZIntPK (občinski funkcionar), na 4. redni seji KMVVI sodeloval pri obravnavi 2. točke dnevnega reda ter tako sodeloval pri glasovanju o predlaganih kandidatih za člane SPVCP, med katerimi pa je bil tudi on sam (torej kandidat za člana SPVCP). Prisotni člani KMVVI in s tem tudi obravnavana oseba so s tem v zvezi sprejeli sklep, da se v

SPVCP med drugimi imenuje tudi obravnavano osebo. Glede na to, da so s takšnim sklepom pridobili vsi predlagani kandidati privilegirani položaj (t.j. prednost, saj se zgolj za omenjene, v sklepu predlagane kandidate, razpravlja nato še na seji Občinskega sveta Dobropolje) govorimo tako o nepremoženjski koristi (prednosti pred ostalimi, privilegirani položaj) vsem tem kandidatom – s tem pa tudi obravnavani osebi osebno. Pri tem je tudi bistvenega pomena to, da obravnavana oseba ni pisno obvestila predstojnika – KMVVI kot organ – torej ostale člane KMVVI o morebitnem nasprotju interesov, niti se ni samoiniciativno izločila iz obravnave navedene točke dnevnega reda.

Senat komisije je na 28. seji, dne 8. 7. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- ugotovi se kršitev dolžnega izogibanja nasprotju interesov uradne osebe,
- pooblaščenim uradni osebi se predlaga preučitev pogojev za uvedbo postopka o prekršku zoper uradno osebo,
- lokalno skupnost se opozori o ugotovitvah glede nasprotja interesov.

4. Kršitev določil ZIntPK glede dolžnega izogibanja nasprotju interesov

Komisija je od Inšpektorata RS za šolstvo in šport prejela odstop informacije o sumu kršitev določb ZIntPK glede dolžnega izogibanja nasprotju interesov, do katerega naj bi prišlo v postopku tajnega glasovanja učiteljskega zbora o kandidatih za delovno mesto ravnatelja Poklicne in strokovne šole – Srednja šola Domžale, ko naj bi takrat strokovni delavec/učitelj Poklicne in strokovne šole, prevzel glasovnico in glasoval, čeprav je bil kandidat za ravnatelja tudi on sam.

V obravnavani zadevi iz zbranih podatkov in dokazil izhaja, da je uradna/obravnavana oseba na tajnem izrekanju mnenja učiteljskega zbora o prijavljenih kandidatih za ravnatelja prevzela glasovnico in glasovala, čeprav je kandidat za ravnatelja bila ona sama. S tem ravnanjem je očitek obravnavani osebi glede nasprotja interesov utemeljen, saj se v primerih imenovanja za opravljanje javnih funkcij oziroma nalog pričakuje vnaprejšnja izločitev iz vseh faz postopka izbire kandidata, vključno s fazo glasovanja, in sicer ne glede na to, ali je ta glas odločilen za izbiro ali ne.

Ravnanje obravnavane osebe tako ustvarja videz, da slednja pri svojem ravnanju ni delovala objektivno in nepristransko. Obravnavana oseba bi se morala skladno z 38. členom ZIntPK nasprotju interesov izogniti, in sicer tako, da bi se izločila iz glasovanja na tajnem izrekanju mnenja učiteljskega zbora o kandidatih za ravnatelja, saj je bila kandidat za ravnatelja ona sama, o teh okoliščinah pa bi morala obravnavana oseba pisno obvestiti svojega predstojnika, česar ni storila.

Senat komisije je na 29. seji, dne 11. 7. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- sprejme se predmetne ugotovitve o posameznem primeru;
- o ugotovitvah se obvesti javni zavod ter svet javnega zavoda;
- zaradi opustitve pisnega obveščanja predstojnika se o okoliščinah nasprotja interesov preuči možnost uvedbe hitrega prekrškovnega postopka zoper obravnavano osebo.

5. Kršitev določil ZIntPK glede dovoljenega lobiranja

Komisija za preprečevanje korupcije je prejela zapis o lobističnem stiku, iz katerega izhaja, da je pooblaščenka gospodarskih družb vzpostavila stik po elektronski poti s poslancem Demokratične stranke upokojencev Slovenije, poslanko Stranke modernega centra in poslanko Stranke modernega centra z namenom vplivanja na predlog Zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank, in sicer glede protiučelnosti predloga Zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank in podaje pripomb v zvezi z njim ter namenom podaje predlogov amandmajev k predlogu Zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank. Komisija je na lastno pobudo uvedla postopek ugotavljanja morebitne kršitve določb ZIntPK, ker je iz prejetih zapisov o stiku z lobistom izhajal sum, da je za interesne organizacije – gospodarske družbe, nejavno vplivanje po elektronski poti, brez izkazane pravne podlage, izvajala oseba, ki ni niti registrirana lobistka niti ne spada pod izjeme.

Komisija je ugotovila, da je obravnavana oseba s tem, ko je opravljala dejanja lobiranja pri poslancih navedenih strank po elektronski poti, čeprav ni vpisana v register lobistov po prvem odstavku 58. člena ZIntPK in ni izvzeta iz obveznosti registracije na podlagi četrtega odstavka 58. člena ZIntPK, z namenom vplivanja na predlog Zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB), kršila prvi in četrti odstavek 58. člena ZIntPK in s tem nezakonito lobirala.

Senat komisije je na 30. seji, dne 30. 7. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo predmetne ugotovitve o konkretnem primeru;
- predmetne ugotovitve o konkretnem primeru v skladu z 52. členom Poslovnika komisije (Uradni list RS, št. 24/12) ter ob upoštevanju določb zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, objavijo na spletnih straneh komisije, skupaj s prejeto izjasnitvijo obravnavane osebe;
- predmetne ugotovitve o konkretnem primeru skupaj s pravnim poukom vročijo obravnavani osebi.

6. Sum kršitve določil ZIntPK glede dolžnega izogibanja nasprotju interesov

Komisija je prejela prijavo o sumu kršitve določb nasprotja interesov pri uradni osebi Osnovne šole Dante Alighieri Izola (dalje javni zavod), saj naj bi uradna oseba za udeležbo na seminarju izbrala svojo sestrično in neenako obravnavala prijavitelje na seminarje. Komisija je v okviru predhodnega preizkusa prijave zaprosila za pojasnila javni zavod ter od javnega zavoda prejela zahtevano dokumentacijo.

Iz pridobljene dokumentacije je komisija ugotovila, da je končno izbiro udeležencev za seminar opravil organizator seminarja Zavod RS za šolstvo, uradna oseba pa je posredovala organizatorju seznam vseh prijavljenih za seminar, ki so se odzvali pozivu za prijavo na seminar, zato ni mogoče potrditi navedb iz prijave glede neenake obravnave učiteljev oziroma prijavljenih na seminar. S tem v zvezi ni mogoče potrditi kršitev določb ZIntPK, zaradi česar je potrebno zavrniti nadaljnjo obravnavo zadeve.

Glede domnevnega nasprotja interesov uradne osebe glede izbire sestrične za udeležbo na seminarju, je bilo še dodatno ugotovljeno, da ni mogoče potrditi pavšalnih navedb prijavitelja, da bi bili osebi zato, ker sta sestrični, tudi v osebnem stiku. Osebnosti so po mnenju komisije stiki med posamezniki, ki so zasebnopravne narave in o (kvaliteti) katerih se osebe same individualno odločajo ter niso objektivno v naprej podano dejstvo. Bistvena pri tem je predvsem intenziteta osebnih stikov – torej, ali je utemeljeno

izkazano/ugotovljeno, da gre za osebe, ki so si medsebojno naklonjene, si zaupajo, imajo pogoste stike in je na podlagi takšnih njihovih osebnih povezav mogoče argumentirano trditi, da bi druga drugi v uradnih postopkih dajale prednost oz. se druga do druge ne bi bile zmožne opredeljevati objektivno in nepristransko. Sestrična tudi ni družinski član kot ga opredeljuje 7. točka 4. člena ZIntPK. Uradna oseba je tudi pojasnila, da s sestrično nista v osebnem stiku. Iz pojasnila je razvidno, da se srečujeta v sklopu družine in družinskih praznovanj, pri čemer imata sicer stike zgolj glede izvajanja službenih obveznosti, ne pa tudi zasebnih stikov. Iz navedenega sledi (upoštevaje tudi dejstvo, da izbire udeležencev ni opravljala uradna oseba), da niso podani elementi nasprotja interesov iz 12. in 13. točke 4. člena ZIntPK.

Senat komisije je na 30. seji, dne 30. 7. 2019, sprejel naslednji sklep:

- postopek se ustavi, ker v obravnavani zadevi glede na zbrane podatke ni mogoče potrditi obstoja kršitev iz pristojnosti komisije oziroma ni mogoče potrditi elementov nasprotja interesov, kot jih opredeljuje ZIntPK.

7. Obdobjo poročilo o izvedenih postopkih ugotavljanja nasprotja interesov v obdobju od aprila do junija 2019

Komisija je pri preverjanju spoštovanja določb o dolžnem izogibanju nasprotju interesov v času od aprila do junija 2019 evidentirala (na podlagi lastne pobude oziroma na podlagi prejetih prijav) 24 zadev ter obravnavala oziroma zaključila 23 zadev; 9 zadev je komisija obravnavala na sejah senata in pri tem ugotovila 11 kršitev določb o dolžnem izogibanju nasprotju interesov, v 13 zadevah je zavrnila obravnavo zadeve in hkrati 4 zadeve odstopila v obravnavo pristojnim organom, ena prijava je bila zavržena. Uvedenih je bilo 10 prekrškovnih postopkov, zaključila pa je 5 postopkov, in sicer z izdanimi odločbami, s katerimi je bilo v treh primerih kršitelju izrečena globa, v ostalih primerih (2) pa so bili kršiteljem izrečeni opomini, v enem primeru pa opozorilo. V omenjenem obdobju je komisija izdelala 38 pravnih mnenj na podlagi prejetih vprašanj zainteresiranih posameznikov in organov oziroma organizacij.

Senat komisije je na 30. seji, dne 30. 7. 2019, sprejel naslednji sklep:

- V zadevi št. 06264-1/2019 se potrdi Obdobjo poročilo o izvedenih postopkih ugotavljanja nasprotja interesov v obdobju od aprila do junija 2019.

II. Prekrškovna statistika

1. Število uvedenih prekrškovnih postopkov: 7

Področje	število
Nasprotje interesov	2
Nezdružljivost opravljanja funkcije	2
Lobiranje	3
Skupno število vseh uvedenih prekrškovnih postopkov	7

2. Število izdanih pravnomočnih odločb o prekršku: 5

Področje	število
Nasprotje interesov	4
Omejitev poslovanja	1
Skupno število vseh pravnomočnih odločb o prekršku	5

3. Število izrečenih opozoril po ZP-1: 2

Področje	število
Lobiranje	2
Skupno število vseh izrečenih opozoril	2